

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. *Brynet 3.*Fylke: *Aust-Agder*

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: *Ede.*Emne: *Brynet*

Bygdelag:

Oppskr. av: *Harald Thomsen*Gard: *Lindkvæst*(adresse): *Homborgsund*

G.nr. 3 Br.nr. 3 og 6

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *eige røynsle*

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

dyardter. Lindkvæst 69, nær

SVAR

1. Det alminnelige ordet er Bryne
vi sier at bryne et verkøi eller redskap
ordet heim forekommer ikke her i bygda
2. Naturlig brynesten finnes ikke her i bygda
Jeg mener ikke til hvor brynestenen kom fra den
blev kjøpt hos jernhandleren i byen
3. Alle redskaber og verkøi blev først slipt
paa slibesteen og saa brynt med bryne
4. Har aldrig hørt at Gjaen blev tønnet med
en hammer, sigden blev altid slip.
Skjæren har jeg aldrig hørt tale om
Skjæren med at slibe Gjaen er nok ligesaa
gamnel som Gjaen. Har aldrig hørt at Gjaen
^{= blev tønnet.}
naar Gjaen var udslidt blev det kjøbt en ny
Det var gjerne en Gjaemed i hver bygd
5. Det var skjært at (sjerne) stryge redskabet
frem og tilbage paa en flad stein, noe særskilt
navn hadde den ikke, slibesteinen stod
altd hjemme ved huset, Skjæren er vel saa
gamnel som slibesteinen
6. Naar Gjaen blev udslidt blev den altid
slipt paa slibesteinen

- 7. Noen bruger bare bryne andre strygstikker
 av træ efterpaa. Strygstikke av træ er helst
 av gammel ig skogsig med god ale, den
 er roven i veden, den bløides med vand
 og stryges over med sand saa fin den kan
 faas, den taes altid med hjemme fra
 sand og van ogsaa
- 8. Her blir altid gaaen lat av arvet
 Gaaen holdes altid med eggen fra sig
- 9. Gaaen blir altid festet paa arvet
 før den blir brynt den blir da ber at
 holle. Stüt ov faarekommer ikke her
- 10. Brynet blir baaret i baglomma, strygstikka
 blir lagt over knaggene paa arvet
- 11. Har ikke faarekommet her
- 12. Har aldrig hørt eller set saan noe
- 13. Brynet fuktet med vand
 vand og sand paa (træbryne) strygstikka
- 14. Det kaldes for stibejern
- 15.16. Brynesvorta blir ikke brugt som middel
 mod noen slags sygdom
- 17. Har aldrig hørt om saand behandling
 av bryne
- 18. Har aldrig hørt ~~noen~~ fortelle om at
 bryne kan tale
- 19. Har aldrig hørt det
- 20. Kjenner ikke til noen remser
 eller viser.

858